

Ochrona praw osób z niepełnosprawnością intelektualną lub psychiczną w kontaktach z wymiarem sprawiedliwości

1. Stosownie do treści art. 13 ust. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, niezbędne jest organizowanie cyklicznych szkoleń dla wszystkich osób pracujących w wymiarze sprawiedliwości, bez względu na stanowisko i pełnioną funkcję, w zakresie specyfiki różnych rodzajów niepełnosprawności, a także szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
2. Szczególną uwagę należy przywiązywać do wiedzy, umiejętności i kwalifikacji biegłych sądowych zwłaszcza przed podjęciem decyzji o umieszczeniu ich na liście biegłych sądowych z określoną specjalizacją.
3. Należy dążyć do stworzenia systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością psychiczną, które opuszczają zakłady psychiatryczne (internacja) albo zakłady karne (choroba ujawniła się w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności).
4. Pożądane byłoby ograniczenie liczby obserwacji sądowo-psychiatrycznych na rzecz zwiększenia dostępności do badań ambulatoryjnych.
5. Zaleca się zapewnienie interdyscyplinarności zespołów sporządzających opinię sądowo-psychiatryczną (udział psychologów).
6. Wskazane jest stworzenie gwarancji realizowania prawa do obrony. Pełnomocnika z urzędu nie przewiduje się dla osoby z niepełnosprawnością intelektualną będącej pokrzywdzonym. Co więcej możliwość ustanowienia pełnomocnika z urzędu z powodu niepełnosprawności psychicznej lub intelektualnej uczestnika postępowania przewidziano w Polsce jedynie w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego w sprawach wynikających z jej stosowania (art. 48 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego).